

Minister Finansów

Warszawa, 23 grudnia 2024 roku

Sprawa: Stanowisko w sprawie wypłaty subwencji
Znak sprawy: PR5.3140.7.2024.4.IKZF
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan
Jarosław Kaczyński
Prezes partii
Prawo i Sprawiedliwość

Pan
Tomasz Bartczak
Dyrektor Finansowy partii
Prawo i Sprawiedliwość

Pan
Henryk Kowalczyk
Skarbnik partii
Prawo i Sprawiedliwość

Szanowni Panowie,

odpowiadając na pisma z 22 listopada 2024 r. (wpływ do Ministerstwa Finansów 25 listopada 2024 r.) oraz z 12 grudnia 2024 r. w sprawie wypłaty subwencji partii politycznej Prawo i Sprawiedliwość (dalej: partia PiS) oraz mając na uwadze wyjaśnienia przekazane partii PiS w dotychczasowej korespondencji, przedstawiam następujące stanowisko.

W skierowanym do partii PiS piśmie Ministerstwa Finansów z 25 listopada 2024 r. wskazano w szczególności, że w związku z uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej (dalej: PKW) nr 316/2024 z 29 sierpnia 2024 r., organ ten 30 sierpnia 2024 r. poinformował Ministerstwo Finansów o wystąpieniu okoliczności, o której mowa w art. 148 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – *Kodeks wyborczy* (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408, z późn. zm.) (dalej: Kodeks wyborczy), tj. o pomniejszeniu subwencji rocznej o równowartość trzykrotności wysokości środków pozyskanych lub

wydatkowanych z naruszeniem przepisów ustawy w związku z odrzuceniem sprawozdania finansowego. Pomniejszenie kwoty subwencji partii PiS z powodu nadpłaty środków wobec tej partii za okres I-III kwartał 2024 r., oparto o przepisy prawa powszechnie obowiązującego, tj. Kodeksu wyborczego i ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. *o partiach politycznych* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1215) (dalej: uopp), przy uwzględnieniu powyższych stanowisk PKW.

Ponadto nie znajdują odzwierciedlenia w okolicznościach faktycznych i prawnych twierdzenia, jakoby pomniejszając subwencję partii PiS, przyjęto sposób działania odmienny niż w podobnej sprawie w 2019 roku. Niewypłacenie III raty subwencji (na skutek jej pomniejszenia) partii PiS za 2024 r. było związane z odrzuceniem sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość uchwałą PKW nr 316/2024 z 29 sierpnia 2024 r. Tymczasem w przywoływanym jako analogiczny przypadku, uchwałą z 7 lipca 2020 r. nr 205/2020 PKW przyjęła sprawozdanie finansowe Komitetu Wyborczego Konfederacja Wolność i Niepodległość z wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych 13 października 2019 roku. Okoliczność ta nie mogła zatem w żaden sposób oddziaływać na pomniejszenie subwencji partii Konfederacja Wolność i Niepodległość.

Natomiast uchwałą nr 247/2020 z 28 września 2020 r. PKW odrzuciła sprawozdanie partii politycznej Konfederacja Wolność i Niepodległość o źródłach pozyskania środków finansowych w 2019 roku. Uchwała ta została zaskarżona do Sądu Najwyższego, który uznał skargę za zasadną. W następstwie tego PKW postanowiła o przyjęciu powyższego sprawozdania wskazanej partii politycznej. Fakt podjęcia przez PKW uchwały nr 247/2020 z 28 września 2020 r. nie stanowił przeszkody w wypłacaniu partii politycznej Konfederacja Wolność i Niepodległość, zgodnie z jej uprawnieniem, środków z tytułu subwencji w czterech równych ratach za każdy kolejny rok, co znajduje uzasadnienie w przepisach dotyczących odpowiednio odrzucenia sprawozdania finansowego komitetu wyborczego oraz sprawozdania partii politycznej o źródłach pozyskania środków finansowych w poprzednim roku kalendarzowym (dalej: sprawozdanie roczne).

Rozróżnienia bowiem wymagają podstawy prawne konsekwencji za odrzucenie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego oraz za odrzucenie sprawozdania rocznego partii politycznej. W pierwszej sytuacji jest to art. 148 § 2 Kodeksu wyborczego, stanowiący o pomniejszeniu subwencji rocznej, w drugiej – art. 38d uopp, stanowiący o utracie prawa do subwencji w następnych 3 latach.

Przepis art. 38d zdanie drugie uopp precyzuje, że trzyletni okres utraty prawa do subwencji liczy się od początku kwartału następującego po kwartale, w którym nastąpiło odrzucenie sprawozdania rocznego, a w razie złożenia skargi na postanowienie o odrzuceniu sprawozdania rocznego termin ten liczy się od początku kwartału następującego po kwartale, w którym nastąpiło oddalenie skargi przez Sąd Najwyższy.

Powyższe doprecyzowanie w art. 38d uopp przesądza jednoznacznie i rozstrzyga w sposób niebudzący wątpliwości, do którego momentu jest kontynuowana wypłata subwencji. Natomiast brak jest analogicznego rozwiązania w art. 148 § 2 Kodeksu

wyborczego.

Odnosząc się z kolei do dotacji podmiotowej przysługującej partii PiS, należy wskazać, że PKW, działając na podstawie art. 150 § 6 Kodeksu wyborczego, pismem z 30 sierpnia 2024 r., przekazała Ministerstwu Finansów informację, że dotacja ta wynosi 27 908 078,65 zł. Tak określona przez PKW wysokość dotacji wynika z zastosowania art. 148 § 1 Kodeksu wyborczego, tj. pomniejszenia dotacji w związku z odrzuceniem sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość uchwałą PKW nr 316/2024. Powyższe środki finansowe zostały wypłacone partii PiS 5 września 2024 roku.

Odnosząc się do pisma partii PiS z 12 grudnia 2024 r., trzeba stwierdzić, że w aktualnym stanie, stosownie do art. 145 § 6 Kodeksu wyborczego, podejmowanie dalszych działań w sprawie należy do PKW. Pomimo posiedzenia PKW z 16 grudnia 2024 r., organ ten nie podjął żadnej nowej uchwały.

Uchwała o przyjęciu sprawozdania finansowego komitetu wyborczego wraz z informacjami PKW, o których mowa, odpowiednio w art. 150 § 6 Kodeksu wyborczego oraz w art. 29 ust. 3 uopp, potwierdzającymi wysokość należnej dotacji i subwencji, stanowi wyłączną i niezbędną podstawę prawną do zatwierdzenia przez Ministerstwo Finansów wydatku z budżetu państwa tytułem wypłaty subwencji i dotacji dla partii politycznej.

Aktualnie w obrocie prawnym brak jest nowej uchwały PKW. Ministerstwo Finansów nie otrzymało także z PKW potwierdzenia, że partii PiS przysługuje dotacja i subwencja w kwotach żądanych w wezwaniu.

Brak jest zatem podstawy prawnej do uwzględnienia przez Ministerstwo Finansów żądania wypłaty partii PiS subwencji i dotacji w wysokościach wskazanych w wezwaniu. Uczynienie zadość opisanym w pismach partii PiS z 22 listopada 2024 r. i 12 grudnia 2024 r. żądaniom wypłaty subwencji i dotacji podmiotowej oznaczałoby działanie wbrew przepisom regulującym zadania Ministerstwa Finansów w sprawach z zakresu finansowania partii politycznych.

Z wyrazami szacunku
Z upoważnienia Ministra Finansów

Jurand Drop
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/